

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στη πρόταση νόμου «Για την ίδρυση Αγροτικών
Επιμελητηρίων».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Όσο ο συνεργατισμός όσο και ο συνδικαλισμός επηρεάζονται από τις κοινωνικοοικονομικές σχέσεις που δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη μετά την ανατροπή του συντηρητικού και εσαυτικού καθεστώτος του Μεσαίωνα. Το κοινό σημείο τόσο του συνεργατισμού όσο και του συνδικαλισμού είναι ότι και οι δύο αποτελούν μέσα αμύνης και αγώνος των διαφόρων τάξεων στα πλαίσια του φιλελεύθερου κοινωνικο—οικονομικού συστήματος. Η βασική τους διαφορά είναι ότι ο μὲν συνεργατισμός είναι άμεσα με οικονομική δράση (συνεργατικές οικονομικές μονάδες) ενώ ο συνδικαλισμός είναι άμεσα με πολιτική δράση (διαπραγματεύσεις, πιέσεις, κινητοποιήσεις).

Ο συνεργατισμός επιδιώκει συνεργασία και αλληλεπίδραση μικρών αδυνάτων οικονομικών μονάδων για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού που ασκείται στην αγορά του φιλελεύθερου οικονομικού συστήματος.

Ο συνδικαλισμός, είτε πρόκειται για άτομα που προσφέρουν εξηρημένη εργασία είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους που ασκούν το ίδιο επάγγελμα, επιδιώκει την αύξηση της διαπραγματευτικής ικανότητας της τάξεως που εκπροσωπεί τόσο έναντι των άλλων τάξεων όσο και έναντι του παρεμβατικού κράτους.

Όπως προκύπτει από την καταγωγή και την ιστορική διαδρομή των πιο πάνω θεσμών, ο συνεργατισμός και ο συνδικαλισμός πηγάζουν από τη βάση, δηλαδή από τις ίδιες τις τάξεις των οποίων τα συμφέροντα εκπροσωπούν. Έτσι και ο αγροτικός συνεργατισμός και ο αγροτικός συνδικαλισμός δημιουργήθηκαν σαν όργανα αγώνος των αγροτών στα πλαίσια του φιλελεύθερου κοινωνικο—οικονομικού συστήματος.

Η λόγω της εκβιομηχανοποίησης διαρροή πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού από την ύπαιθρο προς τις πόλεις, αλλά και η αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας, δημιούργησαν συνθήκες εισοδηματικής βελτιώσεως της θέσεως αυτών που παρέμειναν στον αγροτικό τομέα. Οι αγροτικές συνεταιριστικές και συνδικαλιστικές κινήσεις δημιουργήθηκαν μέσα από την προσπάθεια των αγροτών να προστατεύσουν το αγροτικό «πλεονάζον» από την βιομηχανία και το εμπόριο. Ο αγροτικός συνδικαλισμός επιδιώκει τη βελτίωση, προς όφελός του, των όρων εμπορίου αγροτικών προϊόντων προς μη αγροτικά προϊόντα, πιέζοντας το παρεμβατικό κράτος ν' ασκήσει ευνοϊκή για τους αγρότες πολιτική τελών και εισοδημάτων. Ο αγροτικός συνεργατισμός επιδιώκει βελτίωση της θέσεως των αγροτών — μελών του μέσω της συνεταιριστικής οικονομικής δράσεως.

Στη χώρα μας η ιστορική διαδρομή των πιο πάνω θεσμών του αγροτικού συνεργατισμού και του αγροτικού συνδικαλισμού χαρακτηρίζεται από μία όχι συνεπή εξέλιξη, με στιγμές αναπτυξιακής εξέλιξης αλλά και στιγμές παρακμιακής και εκουλτιστικής δράσης, επηρεαζόμενη πάντοτε άμεσα από τις πολιτικές συνθήκες και τη βούληση του παρεμβατικού κράτους, που εξεδήλωνε το όποιο εκάστοτε ενδιαφέρον του μέσα από τον επηρεασμό των θεσμών αυτών. Δεν θα πρέπει όμως να λησμονείται ότι το Κράτος αυτό σε στιγμές εξέλιξης, ευρείας και ορθολογισμού έδωσε τα θεμέλια για την αγροτική μεταρρύθμιση και την ανάπτυξη των πιο πάνω θεσμών, όπως π.χ. με το Νόμο 602/1914, τα διατάγματα της Θεσσαλονίκης το 1917 και τα διατάγματα της Επαναστάσεως το 1922—23, το Σύνταγμα το 1927, όπως δεν θα πρέπει να λησμονείται και ο ρόλος που διαδραμάτισαν οι πιο πάνω θεσμοί και ιδιαίτερα ο αγροτικός συνεργατισμός στην προστασία του αγροτικού εισοδήματος και στη δημιουργία συνθηκών εισοδηματικής βελτιώσεως της θέσεως των αγροτών.

Είναι όμως γεγονός ότι μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Εισόδιο Σπαρτασμό, η Χώρα εισήλθε σε μια νέα φάση ανάπτυξης, με ρυθμούς πραγματικά εντυπωσιακούς. Μέσα στη δύνη της αναπτυξιακής προσπάθειας, που κατέ-

βαλλει, λαός και κυβερνήσεις, ήταν αναπόφευκτο να γίνουν παραλείψεις αναφορικά με τους ρόλους που διάσπεσε να διαδραματίσουν το κράτος, οι αγροτικοί συλλογικοί φορείς οικονομικής δράσης και διεκδίκησης και οι ιδιώτες—αγρότες. Οι παραλείψεις αυτές εξελίχθηκαν με την πάροδο του χρόνου σε πραγματικό και ουσιαστικό για την αγροτική ανάπτυξη πρόβλημα, ιδιαίτερα με τη συνεχή διόγκωση του κρατικού μηχανισμού και των δραστηριοτήτων του, την αλλοίωση του ρόλου του και τη διαστρέβλωση της αναγκαιότητάς της φύσης και του ρόλου των αγροτικών φορέων συλλογικής οικονομικής δράσεως και διεκδίκησης. Και το πρόβλημα καθίσταται οξύτερο δεδομένης της κοινωνικής και οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα και τις νέες απαιτήσεις των κινήτων μέσα στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ήλθε η ώρα και είναι επιτακτική η ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν οι ρόλοι των σχετιζομένων με τον αγροτικό χώρο φορέων και του κράτους. Ήλθε η ώρα όπως στα πλαίσια του φιλελεύθερου κοινωνικο—οικονομικού συστήματος το κράτος να εκδηλώσει το ενδιαφέρον του για τα αγροτικά πρόβλήματα και την παραγωγική τάξη των αγροτών, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις συμμετοχής των ενδιαφερομένων στην επίλυση των προβλημάτων που τους απασχολούν και να ενεργοποιηθεί προς την κατεύθυνση της αποκέντρωσης και της αποτελεσματικότερης παροχής των υπηρεσιών του προς τον αγροτικό κόσμο.

Πρώτο και βασικό έργο προς την κατεύθυνση αυτής των πιο πάνω στόχων είναι η αποδοχή της αντίληψης της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς στον Αγροτικό Τομέα, ο προσδιορισμός των ενδιαφερομένων και ο τρόπος έκφρασης του κρατικού ενδιαφέροντος.

Με δεδομένα: την κοινωνική διάσταση της οικονομίας της αγοράς στον αγροτικό τομέα και τους ενδιαφερομένους (ιδιώτες — αγρότες, συνεταιρισμένοι αγρότες, συνεταιριστικές οργανώσεις και εταιρείες αγροτοβιομηχανικές, ιδιωτικές επιχειρήσεις διαφόρων νομικών μορφών και συνδέσεων), το παρόν σχέδιο νόμου αποσκοπεί στη δημιουργία των όρων εκδήλωσης του κρατικού ενδιαφέροντος για τα αγροτικά πρόβλήματα και στην συμμετοχή και έκφραση της παραγωγικής τάξης των αγροτών μέσα από αυτούς τους φορείς.

Με βασικό σημείο αρχών και εκκίνησης του παρόντος σχεδίου νόμου ότι:

— ο αγροτικός συνεργατισμός είναι όργανο οικονομικής δράσης και προαγωγής των μεμονωμένων παραγωγών μέσω συνεργασίας και

— ο αγροτικός συνδικαλισμός είναι όργανο επαγγελματικής βελτιώσεως.

Το κρατικό ενδιαφέρον θα πρέπει να εκδηλωθεί άμεσα, αποκεντρωμένα και μέσα στα πλαίσια συμμετοχικής δημοκρατικής διαδικασίας των μελών της αγροτικής παραγωγικής τάξης, με τη δημιουργία του θεσμίου των αγροτικών επιμελητηρίων, των οποίων ο ρόλος είναι διπλός: πρώτον, πρωταρχικός και διασώστης της πολιτείας πάνω στα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα του αγροτικού χώρου και, δεύτερο, προστασία και ενδιαφέρον για την παραγωγική τάξη των αγροτών.

Με το θεσμό των αγροτικών επιμελητηρίων αντιμετωπίζεται για πρώτη φορά επίσημα από την Πολιτεία ότι οι αγρότες αποτελούν συγκεκριμένη παραγωγική τάξη με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, προβλήματα και ενδιαφέροντα και αντιμετωπίζονται από το Κράτος ισόρροπα με τις άλλες παραγωγικές τάξεις. Έτσι διευκολύνεται η λύση του χρόνιου προβλήματος της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας αναφορικά με το ποιος είναι και ποιος δεν είναι αγρότης και θεσμολογείται η επαγγελματική κατοχύρωση του αγρότη. Η κατοχύρωση αυτή του αγροτικού επαγγελματία δ' ανοίξει νέους ορίζοντες στον αγροτικό χώρο για μια ειρηνική κοινωνικο—οικονομική αγροτική επανάσταση με στόχο την αγροτική μεταρρύθμιση μέσα από θεσμικούς αποκεντρωμένους δημοκρατικής συμμετοχής των αγροτών και των διαφόρων φορέων της

αγροτικής και αγροτοβιομηχανικής οικονομίας δεδομένου ότι μέσα από τα αγροτικά επιμελητήρια θα εκφράζονται οι θέσεις και οι απόψεις όλων των παραγόντων της αγροτικής οικονομίας πάνω σε πρόβληματα ύδατων, παραγωγικών διαδικασιών, διορθωτικών μέτρων, αναπτυξιακών μέτρων και κινητήρων, κλπ. Μέσα δε από τον όμιλο αυτό των αγροτικών επιμελητηρίων θα παρέχεται στα μέλη των πλάγιων υπηρεσιών τεχνική, παραγωγική και εμπορική βοήθη, ενώ παράλληλα θα υποβάλλονται στο Κράτος τελεωμένα στοιχεία, γνωματεύσεις και εισηγήσεις των ενδιαφερομένων πάνω στην αγροτική πολιτική.

Το σχέδιο νόμου «Περί Ιδρύσεως Αγροτικών Επιμελητηρίων» αποβλέπει στη δημιουργία αποκεντρωμένων κατά νομό αγροτικών επιμελητηρίων με τη δημοκρατική συμμετοχή των ενδιαφερομένων φορέων, φυσικών και νομικών προσώπων, της αγροτικής οικονομίας, που θα έχουν σκοπό τη προστασία των εν γένει αγροτικών συμφερόντων της περιφέρειας των, τη μελέτη των αγροτικών προβλημάτων των διαφόρων περιοχών της περιφέρειας των, την παροχή τεχνικών, παραγωγικών και εμπορικών πληροφοριών και υπηρεσιών προς τα μέλη των, την προστασία των επαγγελματιών συμφερόντων των μελών των και την εκπροσώπηση αυτών εναντι παντός τρίτου και τέλος, την παροχή συμβουλών και γνωματεύσεων προς το Κράτος σε θέματα γεωργικού και συναφούς ενδιαφέροντος.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1986

Ο: Προτεινόμενος Βουλευτής

Πρίντζος Κώστας, Αναστασάπουλος Νίκος, Βρετανός Δημήτρης, Γιατράκος Κώστας, Γάτος Θεόδωρος, Μανουσάκης Δάσκαλος, Μαλεβίτης Ηλίας, Μουτζουρίδης Γιάννης, Στρατήγης Στρατής.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Περί Ιδρύσεως Αγροτικών Επιμελητηρίων

Άρθρο 1.

Σύστημα.

Στην πρωτεύουσα κάθε νομού ιδρύεται αγροτικό επιμελητήριο, με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και έχει σκοπό την προστασία και προαγωγή των γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασικών και αλιευτικών συμφερόντων του νομού.

Το Π.Δ. με το οποίο ιδρύεται το επιμελητήριο περιέχει το καταστατικό αυτού και ορίζει ειδικότερα την έδρα, την περιφέρεια της δικαιοδοσίας και τα μέλη. Το Π.Δ. μπορεί να μεταβάλλεται μετά από γνωμοδότηση του επιμελητηρίου.

Άρθρο 2.

Σκοπός.

Των αγροτικών επιμελητηρίων σκοπός είναι γενικά η εκπροσώπηση των συμφερόντων των απαχολογούμενων με τη γεωργία για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας του νομού.

Ειδικότερα:

- α) Μελέτην κάθε θέματος που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τις συνθήκες γεωργικής παραγωγής του νομού.
- β) Γνωμοδοσίαν επί παντός νομοθετικού μέτρου που έχει σχέση με την παραγωγή της περιοχής.
- γ) Εκτελούν κάθε σχετική εργασία που αφορά τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν τη γεωργική παραγωγή και παρέχουν πληροφορίες σε κάθε ενδιαφερόμενο.
- δ) Υπεβάλλουν ετήσια έκθεση και προτάσεις προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την εξέλιξη και ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας του νομού.
- ε) Μεριμνούν για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των μελών τους.
- στ) Οργανώνουν εκθέσεις και γενικά μεριμνούν για την προώθη στο εσωτερικό και εξωτερικό των αγροτικών προϊόντων και δραστηριοτήτων.

ζ) Διαρρυθμίζω τις αγορές του εσωτερικού και εξωτερικού για την προώθη των αγροτικών προϊόντων νομών και μεταποιημένων και παραπροϊόντων, και διαπύσσου προς τούτο τις αναγκαίες δραστηριότητες.

η) Παρέχου, πιστοποιητικά άσκησης αγροτικού επαγγέλματος στα φυσικά πρόσωπα και μέλη τους για κάθε νομική χρήση.

Άρθρο 3.

Μέλη.

Μέλη των αγροτικών επιμελητηρίων μπορούν να γίνουσι: α) απαχολούμενοι στη γεωργία, σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατά κύριο ή δευτερεύον επάγγελμα αγρότες, αγροτικοί συνεταιρισμοί και αγροτοβιομηχανικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 4.

Όργανα.

Γενική Συνέλευση: Η Γενική Συνέλευση των μελών του επιμελητηρίου συγκαλείται σε ετήσια τακτική συνέλευση το πρώτο τρίμηνο εκάστου έτους.

Έκτακτη γενική συνέλευση συγκαλείται με απόφαση της Διοικούσης Επιτροπής ή μετά από αίτηση του 1/20 των μελών.

Διοικούσα Επιτροπή: Η Διοικούσα Επιτροπή είναι δεκάμελής. Κάθε επιμελητήριο εκλέγει: 1 Πρόεδρο, 4 Αντιπροέδρους, 1 Γραμματέα, 1 Ταμία, και 4 Μέλη. Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγεται με καθολική ψηφοφορία των μελών της και η θητεία της είναι 2ετής.

Συνέλευση Εκπροσώπων: Από 2ετία συνέρχεται συνέλευση εκπροσώπων όλων των αγροτικών επιμελητηρίων της χώρας.

Άρθρο 5.

Εκλογές.

Οι εκλογές για την ανάδειξη της Διοικούσης Επιτροπής γίνονται με μυστική, καθολική ψηφοφορία, από ενιαίο πίνακα υποψηφίων, από τον οποίο κάθε μέλος μπορεί να ψηφίσει μέχρι 3 μέλη.

Άρθρο 6.

Προσωπικό.

Για τις ανάγκες λειτουργίας των κατά τόπους επιμελητηρίων μπορεί να προσλαμβάνονται μέχρι 15 υπάλληλοι σύμφωνα με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας.

Για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων μπορούν να αποστώνται υπάλληλοι από το δημόσιο τομέα.

Άρθρο 7.

Πόροι.

Πόροι των αγροτικών επιμελητηρίων είναι:

- 1. Δικαιώματα εγγραφής των μελών τους.
- 2. Τακτικές ή έκτακτες εισφορές μελών.
- 3. Κοστοκή επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό.
- 4. Δωρεές μελών και μη.
- 5. Έσοδα από την, κατά νόμο, δραστηριότητά τους.

Άρθρο 8.

Με Π.Δ. που εκδίδεται 6 μήνες από τη δημοσίευση και ισχύ του παρόντος ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής του.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1986

Ο: Προτεινόμενος Βουλευτής

Πρίντζος Κώστας, Αναστασάπουλος Νίκος, Βρετανός Δημήτρης, Γιατράκος Κώστας, Γάτος Θεόδωρος, Μανουσάκης Δάσκαλος, Μαλεβίτης Ηλίας, Μουτζουρίδης Γιάννης, Στρατήγης Στρατής.